

OFFENBACHER POST

Offenbach - Eine hochkarätige Lehrstunde erteilte Karstein Askeland, Domorganist im norwegischen Bergen, den Zuhörern in Seligenstadts Einhardbasilika an der Wilbrand-Orgel. Und das genau zum 25. Jubiläum seines Frankfurter Konzertexamens bei Edgar Krapp.

Mit der ausladenden „Sonate in e pro organo“ (2007) des Bergener Kollegen Stig Wernö Holter stellte Askeland an sich und die Zuhörer schon zu Beginn höchste Ansprüche. In vertrackter Kontrapunktik, diffizilen Läufen und homogenen wie dissonanten Akkordfolgen wimmelte es von Höchstschwierigkeiten. Kraftvoll ging der 49-Jährige, der als Student mehrfach in Seligenstadt konzertierte, in die Monumentalität, spielte den Mittelsatz sehr verinnerlicht, um nach rasanten Sprüngen und Modulationen zu aufwühlendem wie klangmächtigem Finale zu gelangen.

Mit Johann Sebastian Bachs viersätzigem „Präludium und Fuge E-Dur“ folgte ein weiteres Schwergewicht, das aus je zwei ineinander geschachtelten Toccaten und Fugen besteht. Zwischen heiter beschwingtem Präludieren, kraftvollen Akkordschichtungen und kaum überschaubaren Fugenketten samt eingestreuten Verzierungen bot Askeland Bach pur. Großartig seine stilkundlichen Versionen zu Johann Francks Choral „Schmücke dich, o liebe Seele“, 1649 von Johannes Crüger vertont. Erstaunlich nah kamen sich dabei Bachs Vertonung, die seines Schülers Gottfried August Homilius und die von Johannes Brahms komponierte, posthum veröffentlichte Choralprelude in E-Dur.

Das denkwürdige Konzert endete mit der Choralfantasie zu „Halleluja, Gott zu loben bleibe mein Seelenfreund“, Max Regers krönendem Orgelwerk in diesem Genre. Askeland fand zu kristallklarer wie üppiger Ausdeutung der Variationsreihe., wie er bewegte Einleitungstakte im Pedal durchführte, in Bässen wie im Cantus firmus von der Vergänglichkeit weltlicher Macht sprach und dann von verträumten Betrachtungen in Melancholie führte. Nach gewaltiger Fuge und großartigem Orgelbrausen erhielt der Orgelmeister sehr langen Beifall.

VON REINHOLD GRIES

BERGENS TIDENDE

Det er flere enn Camille Saint-Saëns som beriker orkesterklanger med orgeltoner, men på innvielsen av det nye orgelet torsdag var det hans symfoni nr. 3 i c-moll som sto i sentrum for oppmerksomheten.

..... I symfonien var organisten en del av orkesterbesetningen, og det var imponerende hvor godt han - på første forsøk - avstemte orgelet i forhold til orkesteret. Som solist spilte Karstein Askeland en løssluppen Sortie av den franske orgelvirtuosen Louis Lefébure-Wely. Ikke akkurat noe klassisk orgelstykke, men morsom musikk med rikelig anledning til å vise det store orgelets mange muligheter. Og det gjorde Karstein Askeland på glimrende vis. Det er ingen tvil om at dette orgelet vil fylle et behov i symfonisk musikk, men det vil være en stor utfordring å prøve det i orgelkonserter med orkester i større format.

ANMELDT AV KNUT HELBEKKMO

AFTENPOSTEN, OSLO

Orgel med egenart

En plate med komponisten Ketil Hvolsefs samlede orgelproduksjon. Originalt, fantasifullt og virtuost skrevet, og organisten Karstein Askeland er fremragende interpret.

Komponisten Ketil Hvoslef overlater ingen ting til selvfølgeligheter. Med en nøktern stil der det motiviske materialet er nennsomt utarbeidet og tilrettelagt, oppleves verkene som individuelle. Men de er krevende. Organisten Karstein Askeland som til daglig spiller i Mariakirken i Bergen, er en velbevandret utøver. Han har selv bestilt tre av de fem verkene, og Hvoslef har i samtlige latt fantasien utfolde seg med befriende oppfinnsomhet, vel vitende om at fremføringene ville være i de beste hender.

Hvoslefs musikk er linjer. Det er en klar økonomisering i tematikken samtidig som det åpnes for et fritt og originalt linjespill. Det motiviske arbeidet sørger for sammenheng, mens de overstrømmende linjene gir en uendelighet av samklangsmuligheter i det lydpanorama et orgel åpenbarer. De fem verkene er blitt til i løpet av to decennier. Det begynte med Organo Solo som ble skrevet i 1974. I 1986/97 kom Påskevariasjoner som var det første verket som Karstein Askeland bestilte. Det er bygget over den latinske påskesekvensen Victimae Paschali Laudes. Så fulgte Toccata i 1988... I 1992 forelå Revidert Åpenbaring for orgel som ble bestilt av Askeland, og som han urframførte i Gewandhaus i Leipzig i 1992. I 1997 kom så Passacaglia som Askeland bestilte i anledning innvielsen av det nye orglet i Bergen domkirke.

..... Karstein Askeland har siden debuten i Oslo i 1986 ..... utviklet seg til en betydelig og allsidig musiker. På denne innspillingen viser han fortreffelige egenskaper som eksekutør med oversikt, virtuost håndlag og evne til å utnytte de instrumentale ressursene. Det klinger praktfullt. Platen er mønstergyldig hva angår presentasjonen av ny musikk. Når det gjøres slik, vinner den frem hele veien.

IDAR KAREVOLD

VG, OSLO

"Overbevisende - både følsomt og intelligent - urframførte han Ketil Hvoslefs "Påske-variasjoner" - en vinnende smaksprøve på denne komponistens originale klangfantasi." .....

..... "Et ettertrykkelig punktum satte han med Regers *Fantasie und Fuge über den Namen B-A-C-H*. Direkte overdådig tolket han fugen – konturklart, temperamentsfullt og med vel-beregnet avveining av lyriske og dramatiske episoder."

DIEVA, RIGA

"Karstein Askeland - a bright personality. Technically sovereign, endowed with a rich fantasy musician. Alongside with classics - Bach's "Prelude and Fuge in La" (an impression of something massive and solid) and beautiful M. Reger's "Canzona".

Norwegian Music was heard. A very interesting work - Ketil Hvoslef's "Revised Revelation" for the organ, visually bright film-type images - visions, raging clashes, the glittering Universe, voices from another world. This develops the listeners' fantasy and thinking."

AUGSBURGER ALLGEMEINE ZEITUNG

Mit einem imposanten Eröffnungskonzert des norwegischen Organisten Karstein Askeland ging die Reihe der Internationalen Orgelkonzerte in die dritte Runde.

Alexandre Guilmants „Allegro appassionato“ aus der fünften Orgelsonate op. 80 ließ über die Klanggewalt der Basilikaorgel keinen Zweifel mehr. In sattem Plenum und mit stark grundierendem 32 – Fuß - Register im Pedal erstrahlte der virtuose Orgelsatz zu einem imposanten Auftakt.

Max Regers „Fantasie und Fuge“ über den Choral „Halleluja, Gott zu loben“ ist eine seiner gelungensten Werke dieser Form. In über 15 Minuten Spieldauer verwob Askeland die in quasi Variationen angelegte Liedthematik zusammen mit der anschließenden Fuge zu einem facettenreich registrierten und daher fein dynamisierten musikalischen Gotteslob voller Virtuosität, wobei schließlich auch hier das volle Plenum den grandiosen Abschluss bildete.

Mit klarem metrischen Durchlauf erklangen die Außensätze der G – Dur Triosonate BWV 530. Der Organist aus dem norwegischen Bergen entsprach deren virtuoson Anforderungen mit absolut sauberem Spiel in fein differenzierter Artikulation. Schöne Flötenklänge bildeten das Bett für den Mittelsatz. Eine weitere viertelstündige Meisterleistung!

BERGENS TIDENDE

BERGENS TIDENDE

Collegium Musicums kor og orkester i Johanneskirken med flott fremførelse av Mendelssohns *Lobgesang*

Tiden har ikke vært nådig mot Felix Mendelssohn. Samtiden mente han var verdens største komponist. Da han døde ble det betraktet som en internasjonal tragedie. Men i dag, nesten 150 år etter, er han nærmest glemt. I konsertsalene hører man en enkelt symfoni, noe scenemusikk, et par klaverstykker - resten er taushet. Og det er kanskje synd. I hvert fall ga Collegium Musicums konsert søndag oss lyst til å høre mer.

Det var hans symfoni nr. 2 som sto på programmet. Lovsang-symfonien kalles den. Et merkelig verk, en bastard, en symfonikantate skrevet for at feire boktrykkerkunstens 400-års jubileum. Et typisk romantisk verk, musikk som vil mange ting på en gang, musikk som peker i alle retninger. Et stort tenkt verk, nærmest et slags svar på Beethovens niende: Først tre romantiske orkestersatser - som Karstein Askeland og orkestret ga en entusiastisk, feiende flott fremførelse ... Og Karstein Askeland har virkelig utrettet små mirakler med dette koret. Klangen var samlet, egal kvelden igjennom. Artikulasjon og tekstuttale var prisverdig klar.

ANMELDT AV PETER LARSEN